

Vyhodnotenie súťaže Detská mapa sveta 2013

V rámci medzinárodnej súťaže *Barbara Petchenik Children's World Map Competition 2013*, organizovanej Medzinárodnou kartografickou asociáciou (ICA), usporiadala Kartografická spoločnosť SR v spolupráci s Geografickým ústavom Slovenskej akadémie vied celoslovenské kolo umelecko-kartografic-

kej súťaže pod názvom *Detská mapa sveta 2013*. Cieľom súťaže je podporiť deti a mládež v kreatívnom zobrazovaní sveta, zlepšiť ich kartografické vnímanie a prehĺbiť ich záujem o životné prostredie.

Súťaž pre deti do 16 rokov vznikla už pred dvadsiatimi rokmi a prebieha podľa pravidiel, ktoré

určuje *Komisia pre deti a mládež pri ICA*. V tomto ročníku bola vytvorená nová súťažná kategória pre deti predškolského veku, takže sa súťažilo v štyroch vekových kategóriách: deti do 6 rokov, 6 – 8 rokov, 9 – 12 rokov a nad 12 rokov. Pri hodnotení súťažných prác sa zohľadňujú nasledovné kritériá:

- zrozumiteľné posolstvo – zreteľné prepojenie kartografických prvkov s témou súťaže;
- kartografický obsah – zreteľný obraz celého sveta alebo jeho podstatnej časti a korektné proporčné znázornenie pevnín a oceánov primerané veku autora kresby (bez použitia šablón, podkladových máp a pod.);
- kvalita prevedenia – vhodné kartografické prvky (symboly, farby, názvy a pod.) a celková estetická hodnota (vyvážený prístup a harmónia prvkov obrazu).

Do súťaže sa zaraďujú originálne kartografické práce vytvorené tradičnými metódami (farbičky, vodové farby a pod.) alebo s využitím počítačovej grafiky. Každá súťažná práca musí mať uvedený názov v anglickom alebo francúzskom jazyku.

Téma tohto ročníka súťaže mala názov *Moje miesto v dnešnom svete*. Vyhodnotenie súťažných prác sa uskutočnilo 21. februára 2013 v knižnici Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied, členmi hodnotiacej komisie boli: predseda Kartografickej spoločnosti SR Ing. Róbert Fencík, PhD., ďalej doc. Ing. Jozef Čižmár, PhD. z Katedry mapovania a pozemkových úprav Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, akademická maliarka Mgr. art. Lubica Končeková a pracovníci Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied doc. RNDr. Ján Feranec, DrSc., RNDr. Monika Kopecká, PhD. a Mgr. Martina Cebecauerová, PhD.

Do súťaže sa zapojilo 141 detí z celého Slovenska, prevažne zo základných umeleckých škôl. Najpočetnejšou kategóriou boli účastníci vo veku 9 – 12 rokov, ktorí z celkového počtu predstavovali 66 %. Deti vo všetkých vekových kategóriách

Obr. 1. Svetový sprejer – frajer. Autor: Filip Líška (12 rokov) – 1. miesto v III. kategórii

Obr. 2. Mój kúsok sveta. Autorka: Dominika Vilinová (11 rokov) – 2. miesto v III. kategórii

prezentovali svoju kreativitu a kartograficko-umelecké schopnosti. Na základe hodnotenia prác možno konštatovať, že súťaž podnietila na školách diskusie o rôznych možnostiach kartografického znázorňovania zemského povrchu, o špecifikách jednotlivých regiónov, ale aj o vzťahu jednotlivca k súčasnému svetu. Hodnotiacia komisia rozhodla o nasledovných víťazoch súťaže:

I. kategória (do 6 rokov)

1. miesto: Zoja Václavíková, 4 roky, Materská škola Hanušovce nad Topľou

2. miesto: Agáta Zavarská, 5 rokov, Základná umelecká škola Istrijská, Bratislava

II. kategória (6 – 8 rokov)

1. miesto: Klára Gaššová, 7 rokov, Základná umelecká škola F. Špániho, Žilina

2. miesto: Bruno Ulbricht, 7 rokov, Súkromná základná umelecká škola Prokofievova, Bratislava

3. miesto: Filip Cagáň, 7 rokov, Základná umelecká škola Bojnice

III. kategória (9 – 12 rokov)

1. miesto: Filip Líška, 12 rokov, Súkromná základná umelecká škola Prokofievova, Bratislava (obr. 1)

2. miesto: Dominika Vilinová, 11 rokov, Základná umelecká škola J. Melkoviča, Stará Ľubovňa (obr. 2)

3. miesto: Radka Šlosárová, 9 rokov, Základná umelecká škola J. Melkoviča, Stará Ľubovňa

IV. kategória (nad 12 rokov)

1. miesto: Ivana Koručová, 13 rokov, Základná umelecká škola Humenné

Obr. 3. Haló, tu som, ako sa máš? Autorka: Karin Kotránová (14 rokov) – 2. miesto v IV. kategórii

2. miesto: Karin Kotránová, 14 rokov, Základná škola s materskou školou K. Rapoša, Brezno (obr. 3)

3. miesto: Natália Hofierková, 15 rokov, Základná škola Kúpeľná, Prešov

Okrem vyššie uvedených účastníkov získalo ocenenie ďalších 20 prác. Autori víťazných a ocenených prác získali diplomy a pochvalné listy spolu s vecnými cenami.

V zmysle platných pravidiel môže každú krajinu, ktorá má zastúpenie v ICA, reprezentovať v medzinárodnom kole šesť detských prác, ktoré posudzuje medzinárodná komisia. Ocenenia sa udeľujú

každé dva roky počas konferencie alebo valného zhromaždenia ICA. V medzinárodnom kole, ktoré sa uskutočnilo počas 26. medzinárodnej kartografickej konferencie ICA v dňoch 25. – 30. augusta 2013 v Drážďanoch, budú Slovensko reprezentovať práce Kláry Gaššovej, Filipa Líšku, Dominiky Vilinovej, Ivany Koručovej, Karin Kotránovej a Natálie Hofierkovej.

RNDr. Monika Kopecká, PhD.,

monika.kopecka@savba.sk

Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava

RECENZIE

Atlas s cirkevnou tematikou o Slovensku

Kusendová, D. a kol.: Historický atlas Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku. Liptovský Mikuláš: Transcius, a. s., 2011, 176 s., ISBN 978-80-7140-365-4

V súčasnosti sa atlasová tvorba striktné nepridržiava predpísaných pravidiel, ale často sa stáva akosi encyklopédiou písomného

a kartografického prejavu. Sprievodný text umožňuje podrobnejšie vysvetlenie niektorých javov a zároveň dopĺňa aj mapovú podobu v prípade, ak nám chýba dostatok podkladov na jej zobrazenie alebo nie všetko je potrebné, resp. sa môže mapou vyjadriť. Tento spôsob si zvolil aj 13-členný kolektív z Prírodovedeckej fakulty a Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Ústavu etnológie a Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied, Sloven-

skej národnej knižnice a ďalších inštitúcií pod vedením doc. RNDr. Dagmar Kusendovej, CSc.

Dejiny evanjelickej cirkvi sa začínajú 31. októbrom 1517, kedy Martin Luther pribil na dvere kostola vo Wittenbergu 95 téz proti predávaniu odpustkov, čo neskôr vyústilo do obnovy cirkvi. Historický vývoj cirkvi a cirkevných zborov, okrem slovenských pomerov, zachytáva aj širší stredo-európsky priestor. Tomu zodpovedá aj členenie Atlasu na 6 kapitol s vý-